

Prof.dr. G.A. Lindeboom Instituut

Jaarverslag 2016

Inhoudsopgave

1. Inleiding: 3
2. Leerstoel: 5
 - 2.1. Speerpunten: 5
 - 2.2. Onderwijs: 5
 - 2.3. Onderzoek: 6
 - 2.4. College van Toezicht: 7
 - 2.5. Publicaties: 7
3. Lindeboomreeks: 8
4. Consortium en externe relaties: 9
5. Bestuur: 10
 - 5.1. Lindeblad: 11
 - 5.2. Centrum: 11
 - 5.3. Fondswerving: 11
- Bijlage – publicaties prof. dr. T.A. Boer: 12

1. Inleiding

Het Prof. dr. G.A. Lindeboom Instituut (PLI) is een wetenschappelijk studiecentrum dat vanuit de christelijke levensbeschouwing de besluitvorming over ethische kwesties in de politiek en de gezondheidszorg tracht te beïnvloeden.

Verder ondersteunt het artsen, verpleegkundigen en zorginstellingen bij ethische en levensbeschouwelijke vragen in de zorgverlening. Belangrijke middelen daarbij zijn het verrichten van onderzoek, al dan niet met externe participatie en financiering, publicatie en onderwijs-activiteiten. De doelstelling van het instituut is het bevorderen en handhaven van Bijbels verantwoorde waarden en normen in de gezondheidszorg.

Het Lindeboom Instituut is genoemd naar Prof. dr. G.A. Lindeboom (1905-1986). Hij was hoogleraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam en doceerde daar Inwendige Geneeskunde en Encyclopedie der Medische Wetenschappen. Daarnaast heeft hij zich beziggehouden met medisch-ethische vraagstukken.

Door middel van talloze publicaties en activiteiten in vele organisaties heeft hij zich ingezet voor een bijbels verantwoorde medische ethiek. Een keuze uit zijn werk is in boekvorm gepubliceerd als deel 1 van de Lindeboomreeks.

Uit dankbaarheid voor het vele werk dat hij op medisch-ethisch gebied heeft verricht en om uit te drukken dat het Instituut vanuit dezelfde geestelijke achtergrond dit werk wil voortzetten, is zijn naam eraan verbonden.

Onder invloed van nieuwe medisch-technische mogelijkheden en het steeds meer wegvallen van een gemeenschappelijke ethiek in de samenleving groeide de behoefte aan grondige doordenking en duidelijke bijbels verantwoorde normering van het medisch handelen. Deze behoefte vormde de aanleiding tot de oprichting van het Prof. dr. G.A. Lindeboom Instituut in 1987.

Door middel van studie en onderzoek, voorlichting en onderwijs, documentatie en publicaties wil het Lindeboom Instituut bijdragen aan een bijbels verantwoorde medische ethiek. Hierbij staan onderwerpen waarmee in het bijzonder christelijke normen en waarden zijn gemoeid centraal.

Het Lindeboom Instituut heeft in 2011 een nieuwe impuls gekregen door een consortium dat bestaat uit: de Stichting voor Christelijke Filosofie (SCF), Reliëf, Pro Life Zorgverzekeringen, ForumC, de Theologische Universiteit Kampen en de NPV (Zorg voor het leven).

Dit leidde in 2014 tot de benoeming van prof. dr. Theo A. Boer als bijzonder hoogleraar 'Ethiek van de zorg' aan de Theologische Universiteit Kampen. Dit betreft een omvang van 0,2 fte. In het algemeen wordt er door de hoogleraar effectief meer tijd in de leerstoel geïnvesteerd. De hoogleraar is tevens werkzaam als Universitair Docent ethiek aan de PThU (vestiging Groningen).

Het bestuur van de Stichting Prof. dr. G.A. Lindeboom Instituut wordt gevormd door het bestuur van de Stichting voor Christelijke Filosofie (personele unie).

2. Leerstoel

Per 1 september 2014 is prof. dr. Theo A. Boer hoogleraar op de Lindeboomleerstoel. De hoogleraar doet jaarlijks verslag van zijn werkzaamheden. Het verslagjaar loopt van september 2015 tot september 2016. De gegevens in dit jaarverslag over de leerstoel betreffen derhalve dat verslagjaar.

2.1. Speerpunten

In het verslagjaar werd aan de volgende thema's specifiek aandacht gegeven:

- Voorspellende geneeskunde
- Begin en einde leven
- Palliatieve zorg
- Advance Care Planning

2.2. Onderwijs

In de maanden september en oktober 2015 werd te Amersfoort een collegereeks 'Medische ethiek voor artsen' (i.s.m. CMF Nederland) gegeven. Uit de evaluatie, waaruit grote waardering voor deze cursus bleek, volgde een verzoek van CMF-Nederland om in het seizoen 2016-17 een vergelijkbare cursus te plannen.

Behoudens enkele gastcolleges werden in Kampen nog geen colleges gegeven. Vanaf september 2016 is de leerstoelhouder betrokken bij de nieuwe master 'Identiteit, Ethiek en Samenleving'. Hierin wordt een module 'Medische ethiek' gegeven en is er een aanbod tot het begeleiden van een Masterspecialisatie. Ook is er participatie in de module 'Christelijke identiteit, pluraliteit en publieke verantwoordelijkheid'.

De hoogleraar is initiator en voorzitter van een groep van jonge academici op het raakvlak van geneeskunde, zorg, wijsbegeerte, ethiek en politieke wetenschappen, genaamd 'Kenniskring christelijke ethiek'. Doel van deze groep is deskundigheidsbevordering, netwerkvorming en deelname aan maatschappelijke debatten. In het verslagjaar waren er bijeenkomsten op 12 oktober 2015 (met voordrachten van Bart Cusveller over deugdethiek en van Esmé Wiegman over christelijke ethiek en strategie) en op 19 april 2016 (met Jan Hol van het VUMC over christen-zijn in een plurale samenleving), beide bij het Ethiek Instituut van de Universiteit Utrecht.

2.3. Onderzoek

Bij Stichting 'De Schutshaven' is een subsidie van € 53.000,- verkregen voor onderzoek naar palliatieve zorg van juni 2015-december 2016. Dit zal in het najaar van 2017 resulteren in een boek met de titel 'Zorg van betekenis: Het goede levenseinde in casussen'.

Bij het Innovatiefonds Zorgverzekeraars werd door het NHG, IQ-Healthcare en het PLI een subsidie verkregen voor het opzetten van een cursus voor huisartsen over Advance Care Planning. Voor de deelname van de leerstoelhouder werd een subsidie van € 5.000,- verkregen voor onderzoek naar de ethiek van ACP in de periode juni 2015-september 2016. Als *spin off* zullen één of meer artikelen verschijnen.

Bij ZonMw werd samen met de NPV een aanvraag 'Komt een test bij de dokter' (Voorspellende geneeskunde en de arts-patiëntrelatie) voor een bedrag van ruim € 80.000,- ingediend. In januari 2016 werd bericht ontvangen dat deze is toegekend.

2.4. College van Toezicht

Er is een College van Toezicht ('lokaal curatorium') dat bestaat uit dr. D.J. Bakker, prof.dr. M.G. Buijsen (EUR), prof.dr. S. Paas (TUKampen) en prof.dr. C.J. de Ruijter (TUKampen). Het college kwam in het verslagjaar bij elkaar op 26 oktober 2015. Dr. Bakker is tevens lid van het landelijk curatorium leerstoelen van de Stichting voor Christelijke Filosofie.

2.5. Publicaties

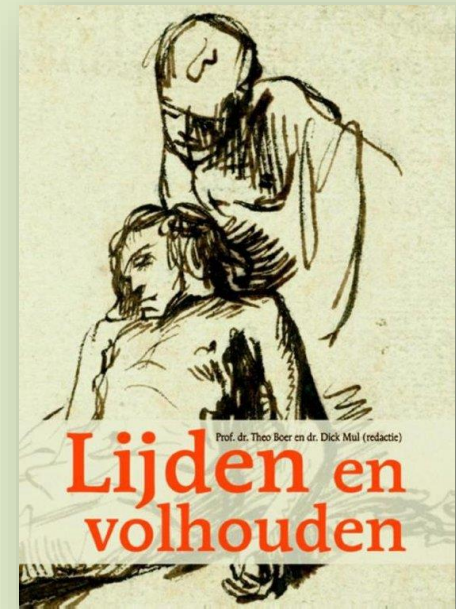
Een overzicht van de publicaties en overige output van prof. Boer in het verslagjaar 2015-2016 is te vinden in de bijlage.

3. Lindeboomreeks

Het Lindeboom Instituut geeft in samenwerking met uitgeverij Buijten & Schipperheijn een boekenreeks uit onder de titel *Lindeboomreeks*. Abonnees op deze reeks ontvangen de boeken met 20% korting. Prof. Boer is voorzitter van de redactie. Overige leden van de redactie zijn: mr. J.J. van Boven, dr. B.S. Cusveller (tot mei 2016), dr. A.S. Groenewoud, dr. P.J. Lieveerse, dr. J.M. de Man-van Ginkel (vanaf juli 2016) en dr. D. Mul. Namens de uitgever is bij de vergaderingen aanwezig drs. G. Sneep.

In november 2016 verscheen de bundel 'Lijden en volhouden' onder redactie van prof. Boer en dr. Mul. Het thema 'lijden' staat hoog op de maatschappelijke agenda. Hoewel de palliatieve zorg op een uitstekend niveau staat (en nog altijd beter wordt) blijft het lijden aan het levenseinde de burger bezig houden. Inmiddels zien ook veel mensen op tegen een oude dag 'in de marge', ook als ze niet ziek zijn. In dit boek gaan twaalf auteurs in op vragen als: wat bedoelen we met lijden? Wat is het verschil tussen pijn (en andere ongemakken) en lijden? Wat is 'voltooid leven'? Hoe is de relatie tussen handicaps en lijden? Gingen mensen vroeger anders met lijden om? Wat zegt de Bijbel? Het boek is tevens een zoektocht naar bronnen van kennis, troost en levenskunst die ons in staat stellen om met lijden om te gaan. Wat is er nodig om in het lijden vol te houden en er misschien wel iets positiefs uit te halen?

De redactie van de Lindeboomreeks is doende om ook de rapportage van het onderzoeksproject 'Komt een test bij de dokter' in de reeks te doen uitgeven.

4. Consortium en externe relaties

De leerstoel wordt ondersteund en medegefinancierd door een consortium bestaande uit:

- Reliëf (Christelijke Vereniging van Zorgaanbieders)
- NPV-Zorg voor het leven
- Pro Life Zorgverzekeringen
- ForumC
- Stichting voor Christelijke Filosofie
- Theologische Universiteit Kampen

Met en binnen het consortium bestaan goede verhoudingen. De lijnen zijn kort en waar mogelijk werd er ook inhoudelijk samengewerkt c.q. naar elkaar doorverwezen. Met name is hier de samenwerking met de NPV te noemen. Het consortium is voor overleg op 12 april 2016 en op 1 november 2016 bij elkaar gekomen. Ook met CMF-Nederland is er nauwe samenwerking.

Bij de TUKampen is de hoogleraar lid van de onderzoeksgroep 'Reformed Traditions in Secular Europe' waarin, samen met de Theologische Universiteit Apeldoorn wordt samengewerkt in het 'Research Program Practical Theology, Public Theology and Theological Ethics'.

Het Lindeboom Instituut is lid van de Nederlandse Vereniging voor Bioethiek (NVBe) en van de Europese Vereniging van Centra voor Medische Ethiek (EACME). Voort is prof. Boer fellow bij het Center for Bioethics and Human Dignity (CBHD) in Evanston bij Chicago.

5. Bestuurlijke zaken

Het bestuur vergaderde acht keer in 2016. Het bestuur heeft zich in het verslagjaar vooral bezig gehouden met de public relations en financiering van de leerstoel.

Vanaf de zomer van 2015 participeerden drs. P. Sneep en mevrouw drs. A. van Woudenberg – de Groot in het bestuur. In januari 2016 werden zij formeel bestuurslid. Drs. Sneep nam daarbij het voorzitterschap over van drs. A. Berger. Wegens het einde van zijn benoemingstermijn werd in juni 2016 afscheid genomen van T.A.G. Zeldenrust als bestuurslid.

Vanaf het laatste kwartaal in 2016 nam Dirk van Schepen MA deel aan de bestuursvergaderingen en in januari 2017 werd hij als bestuurslid benoemd.

Het bestuur bestond in 2016 uit:

- Dr. Koert van Bekkum
- Prof. dr. Govert Buijs, vice-voorzitter
- Dr. ing. Christine Boshuizen – van Burken
- Dhr. Dik den Hollander, penningmeester
- Drs. Peter Sneep, voorzitter
- Ing. Arjan de Visser, MA
- Drs. Wilfred Vollbehr, secretaris
- Drs. Annemiek van Woudenberg – de Groot
- Dhr. Tiemen Zeldenrust (tot 1/7/16)

5.1. Lindeblad

In 2016 verscheen tweemaal het *Lindeblad*, de nieuwsbrief van het Lindeboom Instituut (juni en november). Hierin werd naar donateurs en belangstellenden verslag gedaan van de activiteiten van het Lindeboom Instituut. Het *Lindeblad* is verzonden aan ruim 1.000 adressen.

5.2. Centrum

Vanuit het Centrum voor Christelijke Filosofie wordt het Lindeboom Instituut ondersteund. In 2016 verliet de directeur, drs. Hillie van de Streek, het Lindeboom Instituut. Het bestuur is haar dankbaar voor haar jarenlange inzet.

In augustus 2016 is als directeur van het Lindeboom-instituut aangesteld dr. Sander Luitwieler. Hij studeerde Politicologie aan de Universiteit Leiden en promoveerde in 2009. In 2012 rondde hij een masterstudie af in

‘Christian Studies of Science and Society’ aan de Vrije Universiteit. Tevens is hij als Research Fellow verbonden aan het Institute of Leadership and Social Ethics (ILSE) van de Evangelische Theologische Faculteit (ETF) in Leuven (België). Hij heeft verschillende publicaties geschreven vanuit christelijk-filosofisch perspectief.

In oktober 2016 werd Marieke Haan aangesteld als secretariaal- en administratief medewerker.

5.3. Fondswerving

In 2016 is tweemaal een brief verzonden aan de donateurs met het verzoek om een financiële bijdrage.

Lindeblad

Jaargang 13 • nummer 1 • juni 2016
Nieuwsbrief van de Stichting Prof.dr. G.A. Lindeboominstituut

Komt een test bij de dokter

Door Sarah Eimerhand

In het project 'Komt een test bij de dokter' dat het Lindeboom Instituut verricht met subsidie van ZonMW ligt de nadruk op onderzoeken met een voorspellend karakter, die de consument op eigen instellend kan ondergaan. Meestal wordt met deze onderzoeken geen zekerheid verkregen, maar wordt slechts een bepaald (verhoogd of verlaagd) risico op een aandoening vastgesteld, bijvoorbeeld een genetisch verhoogd risico op hart- en vaatziekten.

Steeds meer tests die onopvallend bedoeld waren voor de klinische context worden, zonder dat een verwijzing van een (huis)arts nodig is, beschikbaar gesteld voor de consument. Zo kunnen mensen zonder gezondheidsklachten het eigen genoom laten onderzoeken of een commentaar aangeboden gezondheidscheck ondergaan. De term 'gezondheidscheck' omvat vele soorten onderzoeken, van een bloedruktelling tot een Total Body Scan, de laatste doorgaans uitgevoerd met een CT-scan van het hele lichaam.

De huidige praktijk.
Wie over de filosofische en ethische vragen wil nadenken die dit soort onderzoek oproept, moet wel weten hoe de huidige praktijk eruitziet. Wat is er precies gaande op het terrein van patiënt/consumert-gelitteerd onderzoek?

Afgelopen tijd is literatuuronderzoek verricht om de laatste stand van de wetenschap te raadplegen in een poging antwoord te geven op deze vraag. Bij tests die de genetische risico's in kaart brengen blijkt de inschatting per bedrijf te verschillen en blijken zij niet altijd voldoende wetenschappelijk onderbouwd. Voor een goede risico-beoordeling moeten bovendien risicofactoren als leefstijl of omgeving worden meegenomen. Daarmee lijken testuitslagen voor de klinische praktijk maar beperkt bruikbaar. Een Total Body Scan heeft vergelijkbare nadelen: hoewel CT-scans accuraat en betrouwbaar zijn in een klinische context, bieden zij aan voorspellende kracht in wanneer mensen zonder klachten worden gescand. Zo wordt bij meer dan driekwart van de mensen een bevinding gedaan waarvan de klinische relevantie onduidelijk is.

Geen haalbare doelstellingen
Veel consumenten ondergaan dergelijke onderzoeken omwille van gezondheidswinst, het verkrijgen van zinvolle informatie over (be)handelingsopties en het verkrijgen van geruststelling. Geen van deze doelstellingen lijkt erg haalbaar door het ondergaan van dergelijke voorspellende onderzoeken, waarmee de vraag rijst of consumenten wel een voldoende geïnformeerde keuze maken voor het ondergaan van de testen. Tests met een lage accuraatheid en betrouwbaarheid kunnen bovendien veel fout-positieve uitslagen geven, waarna men ten onrechte (potentieel) belastend, risicovol en prijzig vervolgonderzoek moet ondergaan. Dit lijkt te strijden met de 'boven alles, doe geen kwaad'-belofte die artsen aan het begin van hun carrière afgeven. Bovendien is het de vraag of het moraal aanvaardbaar is om een zorgynsteme dat toch al onder (financiële) druk staat nog meer te belasten met de kosten voor dit vervolgonderzoek zonder dat er gezondheidswinst verwacht mag worden.

Total Body Scan

Het onderzoek is nog in volle gang. De volgende fase bestaat uit het in kaart brengen van de visies van artsen en patiënten op dit soort voorspellend onderzoek. Begin 2017 hoopt het Lindeboom Instituut met een onderzoeksrapport te komen. In samenwerking met de NPV zal dan ook een patiëntenfederatie verschijnen.

Bijlage – publicaties en overige output

In het verslagjaar gaat het om de volgende publicaties en overige output (voor zover van belang voor de leeropdracht):

Wetenschappelijke publicaties

- Theo Boer, 'Dutch Experiences on Regulating Assisted Dying', Catholic Medical Quarterly 65,4 (2015), 26-8.
http://www.cmq.org.uk/CMQ/2015/Nov/dutch_experiences_on_regulating.html
- Theo Boer, 'Euthanasia in the Netherlands: An Eyewitness Report', The Human Life Review 41,4 (Fall 2015), 61-3.
- Theo Boer en Berend Borger, 'Uit de vergetelheid: het Hervormde rapport over abortus provocatus in 1971', Nederlands Theologisch Tijdschrift, 70, 1 (2016), 15-30.
- Theo Boer, 'Rushing towards Death? Assisted Dying in the Netherlands, The Christian Century, 133,4 (April 13, 2016), 24-7.
- Theo Boer, 'Following the Guide? Why Dutch and Belgian Experiences on Assisted Dying Should Concern other Countries', Zadok (Australia) 131(Winter 2016), 5-8.
- Theo Boer and Bart Koopman, 'Turning Points in the Conception and Regulation of Physician-Assisted Dying in the Netherlands'. American Journal of Medicine 129, 7 (July 2016), 45-6.
- Theo Boer, Vrij om te sterven. Nederland, religie en het zelfgekozen levenseinde. Groen van Prinstererlezing ('Groenlezing') 2016. Amersfoort: Wetenschappelijk Instituut voor de ChristenUnie, 2016.
- Theo Boer, 'Zij die geloven haasten niet. Theologisch-ethische noties bij de keuze tussen begraven en cremieren'. Soteria, juni 2016, 55-65.

Vakpublicaties

- Theo Boer, 'Voorop staat het uitleggen van de Schrift met de Schrift', Onderweg 1,20 (31 oktober 2015), 82-3.
- Theo Boer, 'De volmaakte mens bestaat niet', Laat Leven. Magazine van de VBOK, 46,181 (december 2015), 6-11.

Populariserende publicaties

- Theo Boer, 'Governor should have talked to Holland before signing bill', Press Democrat (California), 8 oktober 2015
- Theo Boer, 'Hoe Simona naar de andere wereld werd geholpen', Nederlands Dagblad, 9 oktober 2015
- Theo Boer, 'Positie Distelmans zou elders onhoudbaar zijn'. Opiniëartikel over de functies van de voorzitter van de Belgische euthanasiecommissie, DeMorgen, 12 december 2015, <http://www.demorgen.be/opinie/positie-van-distelmans-zou-elders-onhoudbaar-zijn-bbb69391/>

- Theo Boer, 'Christelijke medische ethiek is weer up-to-date'. Besprekingsartikel van Esmé Wiegman-van Meppelen Scheppink (red.), Wat is goed? Medische ethiek voor elke dag. Amsterdam: 2015. Nederlands Dagblad, 18 december 2015.
- Theo Boer, 'Ondraaglijkheid blijft het criterium', Trouw, 18 januari 2016.
- Theo Boer, 'Kindereuthanasie is onnodig en slecht idee', NRC, 22 januari 2016
- Theo Boer, 'Down is niet altijd alleen maar lijden', Trouw, 26 februari 2016
- Theo Boer, 'Springen uit een brandende flat'. Deel van de Groenlezing 2016. Nederlands Dagblad, 3 maart 2016
- Theo Boer, 'Verwachtingen over mensverbetering zijn overspannen'. De Nieuwe Koers 2016, 2, 15.
- Theo Boer, Groenlezing CV Koers
- Theo Boer, 'Beperk de medische bemoeienis bij euthanasie zo veel mogelijk'. Deel van de Groenlezing 2016. Friesch Dagblad, 4 maart 2016
- Theo Boer, 'Toetsingscommissies zien veel niet', Nederlands Dagblad, 12 mei 2016
- Theo Boer, 'Hoe het Nederlandse protestantisme de euthanasiegedachte ondersteunde', PThUnie 10,2 (Juni 2016), 22-3.
- Theo Boer, 'Het embryo is het kind van de rekening', Christelijk Weekblad, 8 juli 2016, 12

Wetenschappelijke lezingen

- Theo Boer, 'Vrij om te sterven', Groen van Prinstererlezing (Groenlezing) 2016, Gertrudiskapel Utrecht, 3 maart 2016
- Theo Boer, 'Prenatal diagnostic genome wide testing for prenatally identified fetal congenital abnormalities: some critical remarks'. Lezing op de ESHRE conferentie All about preconception, preimplantation and prenatal genetic testing, 14 april 2016, Maastricht.
- Theo Boer, 'The Relationship between Ethics and Law: Experiences from the Dutch Euthanasia Practice'. Lezing op het Seminar 'Human Dignity and Law in Life and Death', Harvard Law School, 3 juni 2016

Overige lezingen

- Theo Boer, 'Euthanasie, ethiek en politiek'. Inleiding op het voorjaarscongres van de SGP-jongeren op vrijdag 8 april 2016 in de Reehorst te Ede.
- Theo Boer, 'Bill C-14 – Medical assistance in dying: Observations from a Dutch Perspective'. Verklaring voor het Standing Committee on Justice and Human Rights van het Canadese lagerhuis. Keulen/ Ottawa, 3 mei 2016.

Functies en lidmaatschappen (voor zover van belang voor de leerstoel)

- Associate van Ethiek Instituut, Universiteit Utrecht
- Society of Christian Ethics, USA: Lid van de Interest Group on Health Care Ethics
- Nederlandse Vereniging voor Bio-ethiek (NVBe)
- Fellow, Center for Bioethics and Human Dignity, Trinity International University
- Lid van de Werkgroep Zorg ter voorbereiding van het politieke programma 2016 van het CDA
- Lid van het Curatorium van de Bijzondere Leerstoel Geestelijke Verzorging aan de PThU.

Interviews (gedrukt)

- Annemarie van Vliet, 'Laat het leven je maar overkomen', interview met Theo Boer. Perspectief. PCOB-orgaan, november 2015, 36-7.
- Celeste McGovern, 'Belgium's Euthanasia Slippery Slope: Now It's for Grief', interview met o.m. Theo Boer. National Catholic Register, 3 oktober 2015, <http://www.ncregister.com/daily-news/euthanasia-doctor-in-belgium-i-dont-have-to-justify-myself-to-anyone-i-deci/#view-comments>
- Bas Knoop, 'Totalbodyscan krijgt meer ruimte'. Interview met o.m. Theo Boer. Medisch Contact 22 oktober 2015, 2026-7, <http://medischcontact.artsennet.nl/archief-6/Tijdschriftartikel/151455/Totalbodyscan-krijgt-meer-ruimte.htm>
- Enzo van Steenbergen, 'Dat regelen we even', long read over euthanasie met uitgebreide citaten van Theo Boer. NRC Handelsblad, 24 oktober 2015.
- Stephan Sahn, 'Die Hemmschwellen zur Selbsttötung sind gesunken', interview met Theo Boer. Frankfurter Allgemeine Zeitung, 28 oktober 2015.
- Inger Alestig, 'Professor varnar för utvecklingen'. Interview met Theo Boer over euthanasie. Dagen (Christelijk Dagblad Zweden), 6 november 2015, <http://www.dagen.se/dokument/etikprofessor-varnar-f%C3%B6r-utvecklingen-i-nederl%C3%A4nderna-1.432577>
- Alwin Kuiken, 'Einde kritische benadering van Levenseindekliniek'. Interview met o.m. Theo Boer. Trouw, 25 november 2015.
- Benjamin Dürr, 'Sterbehilfediskussion in den Niederlanden', interview met o.m. Theo Boer. Spiegel Online, 28 november 2015.
- Marije Vermaas, 'Hoop. Interview met prof.dr. Theo Boer', Zin in Zorg 17, 4 (december 2015), 10-11.
- Benjamin Dürr, 'Ein tödliches Medikament aus der Apotheke. In den Niederlanden wird über eine „LetzterWillePille“ debattiert'. Interview met o.m. Theo Boer. Evangelische Presse Dienst (EPD), 11 december 2015.
- Femke van Garderen en Sara Vandkerckhove, "'Slager keurt zijn eigen vlees niet". Nederlandse kritiek voor Belgische euthanasiecommissie. Interview met Theo Boer. DeMorgen, 12 december 2015.
- Benjamin Dürr, 'Sterbehilfe: Niederländer erwägen Legalisierung von Todespillen'. Interview met o.m. Theo Boer. SpiegelOnline, 5 januari 2016.
- Marinde van der Breggen, 'Wilt u een kind, lees dan eerst de bijsluiter'. Interview met o.a. Theo Boer over genetische counseling aan paren met een kinderwens, Nederlands Dagblad, 15 januari 2016.
- Heleen van Lier, 'Gynaecologen heroverwegen leeftijdsgrens: "Kinderen tot 50 moet kunnen"', interview met o.a. Theo Boer, Volkskrant, 16 januari 2016.
- Maaïke van Houten, 'ChristenUnie: Kohnstamm ongeschikt voor euthanasiefunctie', interview met o.m. Theo Boer, Trouw, 20 januari 2016.
- Freja Kierstein Johansen, 'Aktiv dødsbælp er blevet hverdag i Holland'. Interview met o.m. Theo Boer, in: Ugeskrift for Laeger (The Journal of The Danish Medical Association), 5 februari 2016.
- Servaas van der Laan, 'Is Bart van U. nu een christenterrorist?', interview met o.a. Theo Boer, Elsevier Weekblad, 5 februari 2016.
- Hilbert Meijer en Aaldert van Soest, 'Waarom christenen meer begrip opbrengen voor euthanasie'. Interview met o.m. Theo Boer, Nederlands Dagblad, 13 februari 2016.
- Anne Vader, 'De tweet van... dr. Theo Boer'. Interview met Theo Boer over NTR-documentaire Levenseindekliniek. CIP, 17 februari 2016, <http://www.cip.nl/dagelijks-leven/februari-2016/54443-de-tweet-van-dr-theo-boer/nspGLGGqLMJEHplpGLKnsIrHEHKI>
- Mirjam Hollebrandse, 'Christenen te bescheiden in euthanasiedebat. Ethicus: herbeoordeling "Huppakee"-euthanasie door OM', EO-Visie, 25 februari 2016, internetversie 19 februari 2016, <http://www.eo.nl/geloven/nieuws/item/ethicus-boer-pleit-voor-herbeoordeling-door-om/>
- Enzo van Steenbergen, 'Als je niet meer wilt leven, moet je een ander daar dan mee belasten?' Interview met Theo Boer. NRC Handelsblad, 1 maart 2016

- Jakko Gunst, 'Regie over euthanasie hoort niet bij arts, maar bij patiënt'. Interview met Theo Boer, Reformatorisch Dagblad, 1 maart 2016
- Gerard Beverdam en Aaldert van Soest, 'Angst voor negatief beeld frustreert abortusdebat'. Interview met o.m. Theo Boer, Nederlands Dagblad, 5 maart 2015
- Christian Beneker, 'Sterbehilfe in Holland: "Die Tötung auf Verlangen wird immer selbstverständlicher"', Interview met Theo Boer. Medscape Deutschland, 15 maart 2016, http://deutsch.medscape.com/artikelansicht/4904682#vp_2
- Alwin Kuiken, 'Na jaren van flinke stijging vlakt toename euthanasie nu af', interview met o.a. Theo Boer. Trouw, 19 maart 2016
- Pieter Bootsma, 'Theo Boer over euthanasie'. Interview. Kerk in Stad 17,6 (19 maart 2016), 8-9.
- Corrie-Anne Everse, 'De termen homo, hetero en bi worden gebruikt als stempels'. Interview met Theo Boer. Zicht. Tijdschrift voor gereformeerd zicht op politiek en maatschappij 42,1 (2016), 7-11
- Edwin Kreulen, 'Embryo is het kind van de rekening'. Interview met Theo Boer. Trouw (de Verdieping), 3 juni 2016
- Rob Bruntink, 'Het einde onder ogen zien. Overbehandeling en passende zorg', interview met o.m. Theo Boer, ZinVol. PCOB-magazine over levenseinde, juni 2016, 8-10

Media (radio en televisie)

- SBS Dateline (Australische televisie) 15 september 2015 21.30, interview Brett Mason met Theo Boer over euthanasie in België, <http://www.sbs.com.au/news/dateline/story/allow-me-die>
- Al Jazeera (English) televisie, 13 september 2015, 20.00, interview met Theo Boer over euthanasie in Nederland, <https://www.youtube.com/watch?v=7Xa6j4NMCiw>
- France 2, interview met Theo Boer over euthanasie in Nederland
- HBO (Amerikaanse televisiezender), VICE documentaire over 'Right to Die' met o.m. interview met Theo Boer over euthanasie in Nederland. Online vanaf februari 2016, <http://www.vice.com/read/we-investigate-the-right-to-die-debate-on-the-new-episode-of-vice-on-hbo>
- Malteser EWTN (Duits katholieke productie), interview met Theo Boer over euthanasie in Nederland. <https://www.malteser.de/schwerpunktthema/sterben-tod-und-trauer/im-interview-prof-dr-boer.html>
- ARD/ Mitteldeutsche Rundfunk (MDR), 28 september 2015, 23.30-00.15, 'Wer hilft mir beim Sterben?' Documentaire over o.a. euthanasie in Nederland met interviewfragmenten Theo Boer. <http://www.ardmediathek.de/tv/Reportage-Dokumentation/Wer-hilft-mir-beim-Sterben/Das-Erste/Video?documentId=30814294&bcastId=799280>
- RTL Aktuell (meest bekeken nieuwsuitzending van Duitsland), 5 november 2015 18.45, interview met Theo Boer over euthanasie in Nederland.
- RTL Nachtjournal, 6 november 2015, 00.00, interview met Theo Boer over euthanasie in Nederland. <http://www.nowtv.de/rtl/rtl-nachtjournal/rtl-nachtjournal-2015-11-06-00-00-00-00/player>
- Palliative Care Victoria, interview met Theo Boer over effecten euthanasiewet in Nederland, november 2015. <https://www.youtube.com/playlist?list=PLrj6nIAXojaR0CIZJ0Xe4iSmrDzvb0ar9>
- Radio 1 'EenVandaag' NPO, 20 november 2015, 14.05-14.10 interview met Theo Boer over de euthanasienota van de NVVE.
- NPO Radio 1, 16 januari 2016, 09.05-09.20, 'TROS Nieuwsshow', interview over voorspellende geneeskunde. <http://www.radio1.nl/item/339606-UMC%20Groningen%20gaat%20paren%20met%20kinderwens%20testen%20op%20zeldzame%20ziektes.html>
- NPO Radio 1, 4 februari 2016, 18.45-18.55, 'Dit is de Dag', interview over klaar met leven.

- NPO Radio 1, 3 maart 2016, 09.30-09.40, 'De ochtend', interview over de keuze euthanasie of hulp bij zelfdoding.
- SAPO (Portugese staatstelevisie), 7 maart 2016, 'Antecipar au fim', interview met o.m. Theo Boer over euthanasie in Nederland en België, <http://sicnoticias.sapo.pt/especiais/eutanasia/2016-03-07-Antecipar-o-fim>.
- NPO Radio 1, 12 maart 2016, 16.05-16.15, WNL, discussie met Theo Boer over oproep Minister Schippers om gesprek met arts op te nemen.

Deelname aan conferenties

- Society of Christian Ethics, 7-10 januari 2016, Toronto
- Center for Bioethics and Human Dignity, 5-6 februari 2016, Deerfield, Illinois
- KNMG-congres Passende Zorg, Domus Medica, 19 februari 2016, Utrecht
- International Seminar 'Human Dignity and Law in Life and Death', Harvard Law School, 3 juni 2016